

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

27 septembrie 2017*

„Trimitere preliminară – Proprietate intelectuală – Regulamentul (CE) nr. 6/2002 – Articolul 20 alineatul (1) litera (c), articolul 79 alineatul (1), precum și articolele 82, 83, 88 și 89 – Acțiune în contrafacere – Limitarea drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar – Noțiunea «scopuri ilustrative» – Regulamentul (CE) nr. 44/2001 – Articolul 6 punctul 1 – Competență în privința copăratului domiciliat în afara statului membru al forului – Întindere teritorială a competenței instanțelor competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare – Regulamentul (CE) nr. 864/2007 – Articolul 8 alineatul (2) – Legea aplicabilă cererilor privind adoptarea ordonanțelor referitoare la sancțiuni și la celelalte măsuri”

În cauzele conexe C-24/16 și C-25/16,

având ca obiect cereri de decizie preliminară formulate în temeiul articolului 267 TFUE de Oberlandesgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, Germania), prin deciziile din 7 ianuarie 2016, primite de Curte la 18 ianuarie 2016, în procedurile

Nintendo Co. Ltd

împotriva

BigBen Interactive GmbH,

BigBen Interactive SA,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul M. Ilešič (raportor), președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a doua, doamnele A. Prechal și C. Toader și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: domnul R. Schiano, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 7 decembrie 2016,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Nintendo Co. Ltd, de A. von Mühlendahl și de H. Hartwig, Rechtsanwälte;
- pentru BigBen Interactive GmbH și pentru BigBen Interactive SA, de W. Götz, de C. Onken și de C. Kurtz, Rechtsanwälte;

* Limba de procedură: germana.

– pentru Comisia Europeană, de T. Scharf și de M. Wilderspin, în calitate de agenți,
după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 1 martie 2017,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererile de decizie preliminară privesc interpretarea articolului 20 alineatul (1) litera (c), a articolului 79 alineatul (1), precum și a articolelor 82, 83, 88 și 89 din Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare (JO 2002, L 3, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 70), a articolului 6 punctul 1 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74), precum și a articolului 8 alineatul (2) și a articolului 15 din Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale („Roma II”) (JO 2007, L 199, p. 40).
- 2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul unor litigii între Nintendo Co. Ltd (denumită în continuare „Nintendo”), societate cu sediul în Japonia, pe de o parte, și BigBen Interactive GmbH (denumită în continuare „BigBen Germania”), societate cu sediul în Germania, și, respectiv, BigBen Interactive SA (denumită în continuare „BigBen Franța”), societate-mamă a BigBen Germania, cu sediul în Franța, pe de altă parte, cu privire la acțiunile în contrafacere ca urmare a pretensei încălcări de către părțile din litigiile principale a drepturilor conferite societății Nintendo de desenele sau modelele industriale comunitare al căror titular este.

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 44/2001

- 3 Regulamentul nr. 44/2001 a înlocuit, în raporturile dintre statele membre, Convenția privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, semnată la Bruxelles la 27 septembrie 1968 (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3, denumită în continuare „Convenția de la Bruxelles”). Acesta a fost el însuși abrogat și înlocuit prin Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1), aplicabil de la 10 ianuarie 2015. Articolul 66 din acest din urmă regulament, referitor la dispozițiile tranzitorii, prevede la alineatul (1) că acesta „se aplică numai acțiunilor judiciare intentate, actelor autentice întocmite sau înregistrate în mod oficial și tranzacțiilor judiciare aprobate sau încheiate la 10 ianuarie 2015 sau după această dată”.
- 4 Considerentul (11) al Regulamentului nr. 44/2001 prevedea:
„Normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și, astfel, trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt factor de legătură. [...]”

5 Potrivit articolului 6 punctul 1 din acest regulament:

„O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru mai poate fi acționată în justiție:

1. atunci când există mai mulți pârâți, în fața instanței domiciliului oricăruia dintre aceștia, cu condiția ca cererile să fie atât de strâns legate între ele încât să fie oportună instrumentarea și judecarea lor în același timp, pentru a se evita riscul pronunțării unor hotărâri ireconciliabile în cazul judecării separate a cauzelor”.

6 Potrivit articolului 68 alineatul (2) din regulamentul menționat:

„În măsura în care prezentul regulament înlocuiește dispozițiile Convenției de la Bruxelles în relațiile între statele membre, orice trimitere la această convenție se înțelege ca trimitere la prezentul regulament.”

Regulamentul nr. 6/2002

7 Considerentele (6), (7) și (22), precum și (29)-(31) ale Regulamentului nr. 6/2002 au următorul cuprins:

„(6) [...] obiectivele acțiunii preconizate, respectiv protejarea unui desen sau a unui model industrial pe un teritoriu unic care să cuprindă toate statele membre, date fiind importanța și efectele creării unui desen sau model industrial comunitar și a unei autorități comunitare în materie, nu pot fi îndeplinite într-un mod satisfăcător prin acțiunea izolată a fiecărui stat membru [...]

(7) Protecția sporită a esteticii industriale încurajează autorii individuali să contribuie la afirmarea superiorității [Uniunii] în domeniu, favorizând, în același timp, inovația și dezvoltarea de noi produse și investițiile în producerea acestora.

[...]

(22) Măsurile destinate să garanteze exercitarea acestor drepturi țin de competența legiuitorului național. În consecință, este necesar să se prevadă anumite sancțiuni de bază uniforme în toate statele membre. Sancțiunile în cauză ar trebui să permită stoparea actelor de contrafacere, indiferent de jurisdicția în cadrul căreia este invocată executarea.

[...]

(29) Este esențial ca exercitarea drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar să poată fi garantată în mod eficient pe întreg teritoriul [Uniunii].

(30) Sistemul de soluționare a litigiilor ar trebui să evite pe cât posibil fenomenul de «forum shopping». De aceea, este necesar să se stabilească norme foarte clare de drept internațional privat.

(31) Prezentul regulament nu exclude aplicarea, în cazul desenelor sau modelelor industriale protejate de un desen sau model industrial comunitar, a reglementărilor privind proprietatea industrială sau a altor reglementări relevante ale statelor membre, precum cele referitoare la protecția dobândită prin înregistrare sau cele referitoare la desenele sau modelele industriale neînregistrate, la mărci, la brevete și la alte modele de utilitate sau cele privind concurența neloyală și răspunderea civilă.”

8 Articolul 1 alineatul (3) din acest regulament prevede:

„Desenul sau modelul industrial comunitar are un caracter unitar. Produce aceleași efecte în întreaga [Uniune]. Nu poate fi înregistrat, transferat, nu poate să facă obiectul unei renunțări sau al unei decizii de anulare, iar utilizarea sa nu poate fi interzisă, decât pentru întreaga [Uniune]. Principiul menționat anterior se aplică, cu excepția cazurilor în care prezentul regulament dispune altfel.”

9 Potrivit articolului 19 alineatul (1) din regulamentul menționat:

„Desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat conferă titularului său dreptul exclusiv de a-l utiliza și interzice oricărui terț utilizarea acestuia fără consimțământul titularului. Prin utilizare, în înțelesul prezentei dispoziții, se înțelege, în special, fabricarea, ofertarea, introducerea pe piață, importul, exportul sau utilizarea propriu-zisă a unui produs în care a fost încorporat sau căruia i s-a aplicat desenul sau modelul în cauză, precum și depozitarea produsului respectiv în scopurile menționate anterior.”

10 Articolul 20 din Regulamentul nr. 6/2002, intitulat „Limitarea drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar”, prevede la alineatul (1):

„Drepturile conferite de un desen sau model industrial comunitar nu se aplică în ceea ce privește:

- (a) actele îndeplinite în scop personal și în scopuri necomerciale;
- (b) actele îndeplinite în scopuri experimentale;
- (c) actele de reproducere în scopuri didactice sau bibliografice [a se citi «în scopuri ilustrative sau didactice»], cu condiția ca aceste acte să fie compatibile cu practicile comerciale loiale, să nu aducă atingere utilizării normale a desenului sau a modelului și să indice sursa.”

11 Articolul 79 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Dacă prezentul regulament nu prevede altfel, dispozițiile [Convenției de la Bruxelles] se aplică procedurilor privind desene sau modele industriale comunitare și cereri[lor] de înregistrare a unor desene sau modele comunitare, precum și procedurilor referitoare la acțiuni intentate pe baza unor desene sau modele industriale comunitare și pe baza unor desene sau modele industriale naționale care beneficiază de un cumul de protecție.”

12 Potrivit articolului 79 alineatul (3) din regulamentul menționat, articolele 2 și 4, articolul 5 punctele 1 și 3-5, articolul 16 punctul 4, precum și articolul 24 din Convenția de la Bruxelles nu se aplică procedurilor care rezultă din acțiunile și din cererile menționate la articolul 81 din același regulament. Reiese de asemenea din cuprinsul acestui articol 79 alineatul (3) că articolele 17 și 18 din convenția menționată se aplică în limitele prevăzute la articolul 82 alineatul (4) din Regulamentul nr. 6/2002.

13 Potrivit articolului 80 alineatul (1) din acest regulament:

„Statele membre desemnează, pe teritoriul lor, un număr pe cât de limitat posibil de instanțe naționale de primul și al doilea grad de jurisdicție (instanțe competente în domeniul desenelor și modelelor comunitare) care au sarcina de a îndeplini funcțiile atribuite prin prezentul regulament.”

14 Articolul 81 litera (a) din regulamentul menționat prevede:

„Instanțele competente în domeniul desenelor și modelelor industriale comunitare au competența exclusivă:

(a) în materia acțiunilor în contrafacere și – în cazul în care este prevăzută în dreptul intern – în materia acțiunilor privind posibila contrafacere a unui desen sau model industrial comunitar.”

15 Articolul 82 din Regulamentul nr. 6/2002 prevede:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, precum și a dispozițiilor [Convenției de la Bruxelles] aplicabile în temeiul articolului 79, procedurile care rezultă din acțiunile și cererile prevăzute la articolul 81 sunt aduse în fața instanțelor statului membru pe teritoriul căruia are domiciliul pârâtul sau, în cazul în care acesta nu are domiciliul într-unul dintre statele membre, în fața instanțelor oricărui stat membru în care are o unitate.

[...]

(5) Procedurile ce rezultă din acțiunile și cererile prevăzute la articolul 81 literele (a) și (d) pot fi aduse de asemenea în fața instanțelor statului membru pe teritoriul căruia a fost săvârșită fapta de contrafacere sau a fost semnalat pericolul de contrafacere.”

16 Potrivit articolului 83 din acest regulament:

„(1) O instanță competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare a cărei competență se întemeiază pe articolul 82 alineatul (1), (2), (3) sau (4) are competența de a hotărî în privința faptelor de contrafacere comise sau asupra pericolelor de contrafacere existente pe teritoriul oricărui stat membru.

(2) O instanță competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare și a cărei competență se întemeiază pe articolul 82 alineatul (5) are competența de a hotărî numai în privința faptelor de contrafacere comise sau asupra pericolelor de contrafacere existente pe teritoriul statului membru în care este situată instanța respectivă.”

17 Articolul 88 alineatele (2) și (3) din regulamentul menționat prevede:

„(2) Pentru toate aspectele care nu intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare aplică dreptul său intern, inclusiv dreptul internațional privat.

(3) Cu excepția cazurilor în care prezentul regulament prevede altfel, instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare aplică normele de procedură aplicabile aceluiași tip de proceduri referitoare la o înregistrare a unui desen sau model în statul membru pe teritoriul căruia este situată instanța respectivă.”

18 Potrivit articolului 89 din Regulamentul nr. 6/2002:

„(1) În cazul în care, într-o acțiune în contrafacere sau acțiune privind riscul de contrafacere, o instanță competentă în domeniul desenelor sau modelelor comunitare constată că pârâtul a contrafăcut sau există riscul să contrafacă un desen sau un model comunitar, aceasta dispune, cu excepția cazului în care există anumite motive speciale care o determină să nu acționeze astfel:

(a) printr-o ordonanță prin care i se interzice pârâtului să-și continue actele de contrafacere sau actele care prezintă riscul de contrafacere;

- (b) printr-o ordonanță de sechestrare a produselor contrafacerii;
 - (c) printr-o ordonanță de sechestrare a materialelor și instrumentelor [...]
 - (d) prin orice ordonanță care impune alte sancțiuni recomandate în cazul în speță și prevăzute de legea – inclusiv de dreptul internațional privat – statului membru în care au fost săvârșite actele de contrafacere sau care prezintă riscul de contrafacere.
- (2) Instanța competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare ia măsurile adecvate pentru garantarea respectării ordonanțelor menționate la alineatul (1), în conformitate cu dreptul intern.”

Regulamentul nr. 864/2007

19 Potrivit considerentelor (6), (7), (13), (14), (16) și (19) ale Regulamentului nr. 864/2007:

„(6) Pentru buna funcționare a pieței interne este necesar ca normele statelor membre care reglementează conflictul de legi să desemneze aceeași lege națională, indiferent de țara căreia îi aparține instanța în fața căreia a fost depusă acțiunea, în scopul îmbunătățirii previzibilității rezultatului litigiilor, a certitudinii privind dreptul aplicabil și a liberei circulații a hotărârilor.

(7) Domeniul de aplicare material și dispozițiile prezentului regulament ar trebui să fie conforme cu Regulamentul [nr. 44/2001] și [cu] instrumentele privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale.

[...]

(13) Aplicarea unor norme uniforme, indiferent de legea desemnată, poate evita riscul de a se produce denaturări ale concurenței între justițiabili la nivel[ul Uniunii].

(14) Cerința de a asigura securitatea juridică și necesitatea de a face dreptate în cazuri individuale reprezintă elemente esențiale ale unui spațiu de justiție. Prezentul regulament prevede punctele de legătură considerate a fi cele mai potrivite pentru a atinge aceste obiective. Prin urmare, prezentul regulament prevede o normă generală, dar și norme speciale, iar în anumite cazuri, o «clauză derogatorie» care permite o excepție de la aceste norme atunci când este clar din toate circumstanțele cazului că fapta ilicită are în mod evident o legătură mai puternică cu o altă țară. Acest set de norme creează astfel un cadru flexibil al normelor privind conflictul de legi. De asemenea, acesta permite instanței sesizate să trateze fiecare cauză în parte în mod corespunzător.

[...]

(16) Normele uniforme ar trebui să sporească previzibilitatea hotărârilor judecătorești și ar asigura un echilibru rezonabil între interesele persoanei a cărei răspundere este invocată și cele ale persoanei care a suferit un prejudiciu. O legătură cu țara în care s-a produs prejudiciul direct (*lex loci damni*) creează un echilibru acceptabil între interesele persoanei a cărei răspundere este invocată și cele ale persoanei care a suferit prejudiciul și reflectă în același timp abordarea modernă asupra răspunderii civile și dezvoltarea sistemelor de răspundere obiectivă.

[...]

(19) Ar trebui elaborate norme specifice pentru anumite fapte ilicite în cazul în care nu se poate obține un echilibru acceptabil între interesele aflate în joc prin aplicarea normei generale.”

20 Articolul 4 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Cu excepția dispozițiilor contrare din cadrul prezentului regulament, legea aplicabilă obligațiilor necontractuale care decurg dintr-o faptă ilicită este legea țării în care s-a produs prejudiciul, indiferent în ce țară are loc faptul cauzator de prejudicii și indiferent de țara sau țările în care se manifestă efectele indirecte ale respectivului fapt.”

21 Articolul 8 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat prevede:

„(1) Legea aplicabilă obligațiilor necontractuale care decurg din încălcarea unui drept de proprietate intelectuală este legea țării pentru care se solicită protecție.

(2) În cazul obligațiilor necontractuale care decurg din încălcarea unui drept de proprietate intelectuală unitar la nivel comunitar, legea aplicabilă este legea țării în care s-a produs încălcarea, în orice materie care nu este reglementată de instrumentul comunitar relevant.”

22 Potrivit articolului 15 literele (a), (d) și (g) din același regulament:

„Legea aplicabilă obligațiilor necontractuale în temeiul prezentului regulament reglementează în special:

(a) temeiul și întinderea răspunderii, inclusiv identificarea persoanelor care pot răspunde delictual pentru faptele lor;

[...]

(d) în limitele competenței conferite instanței prin codul său de procedură, măsurile asigurătorii pe care le poate adopta o instanță pentru a preveni sau înceta vătămarea sau prejudiciul sau pentru a asigura acordarea de despăgubiri;

[...]

(g) răspunderea pentru fapta altuia.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

23 Nintendo este o societate multinațională care are ca obiect de activitate producția și comercializarea jocurilor video și a consolelor de jocuri video, printre care și consola de jocuri video Wii și produsele accesorii acesteia. Ea este deținătoarea mai multor desene și modele industriale comunitare înregistrate pentru accesoriile Wii, precum telecomanda Wii, accesoriul numit „Nunchuck” pentru telecomanda Wii, care permite controlul jocurilor compatibile într-un mod diferit, conectorul numit „Wii Motion Plus” care poate fi bransat pe telecomandă, precum și Balance Board, un accesoriu care permite jucătorului să controleze jocul prin modificarea presiunii exercitate.

24 BigBen Franța fabrică telecomenzi și alte accesorii compatibile cu consola de jocuri video Wii și le vinde, prin intermediul site-ului său internet, direct unor consumatori situați în special în Franța, în Belgia și în Luxemburg, precum și filialei sale BigBen Germania. Aceasta din urmă revinde produsele fabricate de BigBen Franța, în special prin intermediul site-ului său internet, unor cumpărători situați în Germania și în Austria.

25 Din dosarul prezentat Curții rezultă că BigBen Germania nu dispune de un stoc propriu de produse și că aceasta transmite comenzile pe care le primește de la consumatori către BigBen Franța. Astfel, livrarea produselor pretins contrafăcute se efectuează din Franța. BigBen Germania și BigBen Franța

utilizează de asemenea imagini ale unor produse care corespund unor desene și modele industriale protejate deținute de Nintendo, în contextul comercializării legale, inclusiv în scopuri publicitare, a unor alte produse pe care le comercializează.

- 26 Nintendo consideră că comercializarea de către BigBen Germania și de către BigBen Franța a anumitor produse fabricate de aceasta din urmă încalcă drepturile conferite societății Nintendo de desenele și de modelele industriale comunitare înregistrate al căror titular este. Ea consideră de asemenea că acestor două societăți nu li se poate recunoaște dreptul de a utiliza pentru activitatea lor comercială imaginile produselor care corespund acestor desene și modele industriale protejate. În consecință, Nintendo a sesizat Landgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional din Düsseldorf, Germania) cu acțiuni îndreptate împotriva BigBen Germania și împotriva BigBen Franța, având ca obiect constatarea încălcării de către acestea a drepturilor pe care i le conferă desenele și modelele industriale menționate.
- 27 Instanța respectivă a recunoscut existența unei încălcări de către BigBen Germania și de către BigBen Franța a desenelor și a modelelor industriale comunitare înregistrate de Nintendo. Această instanță a respins însă acțiunile în măsura în care privesc utilizarea de către părțile din litigiile principale a imaginilor produselor corespunzătoare acestor desene sau modele industriale. Astfel, instanța în cauză a obligat BigBen Germania să înceteze utilizarea modelelor industriale și a desenelor menționate pe teritoriul Uniunii și a admis de asemenea, fără limitare teritorială, cererile accesorii ale Nintendo având ca obiect transmiterea către aceasta a diferitor informații, conturi și documente deținute de părțile din litigiile principale, constatarea obligației de despăgubire a acesteia, dispunerea distrugerii și a retragerii produselor în cauză și publicarea hotărârii, precum și rambursarea onorariilor de avocat suportate de Nintendo (denumite în continuare „cererile accesorii”).
- 28 În ceea ce privește BigBen Franța, Landgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional din Düsseldorf) și-a recunoscut competența internațională în privința acesteia și a dispus încetarea utilizării de către aceasta pe teritoriul Uniunii a modelelor industriale sau a desenelor protejate în cauză. În ceea ce privește cererile accesorii, el a limitat aplicarea hotărârii sale la acțiunile BigBen Franța legate de produsele în cauză pe care aceasta le livrează BigBen Germania, fără a admite vreo limitare teritorială a aplicării hotărârii sale. Instanța menționată a reținut ca fiind aplicabilă legea de la locul încălcării și a considerat că în speță era vorba despre dreptul german, dreptul austriac și dreptul francez.
- 29 Atât Nintendo, cât și părțile din litigiile principale au formulat apel împotriva acestei hotărâri la Oberlandesgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, Germania).
- 30 În susținerea acțiunii sale, BigBen Franța invocă lipsa de competență a instanțelor germane de a adopta în privința sa ordonanțe care sunt aplicabile în întreaga Uniune și consideră că astfel de ordonanțe pot avea doar o aplicabilitate limitată la teritoriul național. La rândul său, Nintendo contestă limitarea unor asemenea ordonanțe la produsele din lanțul de livrare dintre părțile din litigiile principale. Nintendo susține totodată că părților din litigiile principale nu li se poate recunoaște dreptul de a utiliza în contextul activității lor economice și în scopul comercializării propriilor produse imaginile produselor corespunzătoare desenelor și modelelor sale industriale comunitare înregistrate, în timp ce părțile din litigiile principale susțin că o astfel de utilizare este compatibilă cu Regulamentul nr. 6/2002. În plus, Nintendo consideră că cererilor sale referitoare la BigBen Germania trebuie să li se aplice dreptul german, iar celor referitoare la BigBen Franța trebuie să li se aplice dreptul francez, contrar celor reținute de Landgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional din Düsseldorf).
- 31 Nintendo solicită astfel instanței de trimitere să oblige părțile din litigiile principale să se abțină de la producerea, importul, exportul, utilizarea sau deținerea în acest scop a produselor în cauză în Uniune și/sau de la reprezentarea acestor produse, respectiv de la utilizarea imaginilor produselor menționate care corespund desenelor și modelelor industriale comunitare ale Nintendo, pe întreg teritoriul Uniunii. Cererea Nintendo privind încetarea fabricării produselor care încalcă, în opinia sa, drepturile conferite de desenele și de modelele industriale comunitare înregistrate al căror titular este se referă exclusiv la BigBen Franța.

- 32 În plus, Nintendo solicită admiterea cererilor sale accesorii.
- 33 În aceste împrejurări, instanța de trimitere arată, în primul rând, că competența sa internațională în ceea ce privește cererile referitoare la BigBen Franța ar decurge din articolul 79 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolul 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001, pentru motivul că cererile formulate de Nintendo cu privire la BigBen Germania și la BigBen Franța sunt conexe din cauza existenței lanțului de livrare a produselor pretins contrafăcute dintre cele două părâte din litigiile principale. Această instanță se îndoiește însă, având în vedere argumentele prezentate în fața sa atât de Nintendo, cât și de BigBen Franța, că domeniul de aplicare al hotărârii pronunțate de Landgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional din Düsseldorf) în privința BigBen Franța în ceea ce privește cererile formulate de Nintendo este în conformitate cu dispozițiile Regulamentelor nr. 44/2001 și nr. 6/2002.
- 34 În al doilea rând, instanța de trimitere precizează că problema dacă și în ce condiții un terț poate utiliza în mod legal imaginea unui produs care corespunde unui desen sau unui model industrial comunitar pentru a face publicitate produselor pe care le comercializează și care constituie accesorii pentru produse care corespund unui asemenea desen sau model industrial înregistrat este inedită. O interpretare a noțiunii „scopuri [ilustrative]”, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002, ar fi astfel necesară.
- 35 În al treilea rând, această instanță are îndoieli cu privire la legea aplicabilă cererilor accesorii formulate de Nintendo referitoare atât la prima, cât și la a doua părâtă din litigiile principale și ridică, în acest context, problema privind în special domeniul de aplicare al articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007.
- 36 În aceste împrejurări, Oberlandesgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional din Düsseldorf) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare, formulate în termeni identici în cauzele C-24/16 și C-25/16:

- „1) În cadrul unei proceduri judiciare în exercitarea drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar, instanța din statul membru a cărei competență în privința unui părât rezultă exclusiv din cuprinsul articolului 79 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolul 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 poate să dispună în privința părâtului stabilit într-un alt stat membru și care a furnizat părâtului stabilit în statul membru al instanței produse pretins contrafăcute somații aplicabile la nivelul Uniunii și care nu se limitează la raporturile de livrare ce constituie temeiul competenței?
- 2) Regulamentul nr. 6/2002, în special articolul 20 alineatul (1) litera (c) din acesta, trebuie interpretat în sensul că un terț poate să reproducă în scopuri comerciale desenul sau modelul industrial comunitar în cazul în care intenționează să comercializeze accesorii pentru produsele titularului care corespund desenului sau modelului industrial comunitar? În cazul unui răspuns afirmativ, care sunt criteriile aplicabile?
- 3) Cum trebuie stabilit locul «în care s-a produs încălcarea», prevăzut la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul [nr. 864/2007] în situațiile în care autorul contrafacerii:
- a) oferă pe un site internet produse contrafăcute, iar acest site se adresează și altor state membre decât statul membru în care este stabilit autorul contrafacerii,
 - b) asigură efectuarea transportului acestor produse într-un alt stat membru decât acela în care este stabilit?

Articolul 15 literele (a) și (g) din regulamentul menționat trebuie interpretat în sensul că legea stabilită astfel este aplicabilă și în privința actelor de participare săvârșite de alte persoane?”

- 37 Prin decizia președintelui Curții din 1 februarie 2016, cauzele C-24/16 și C-25/16 au fost conexe pentru buna desfășurare a procedurii scrise și orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 38 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolul 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că, în cazurile în care competența internațională a unei instanțe competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare sesizate cu o acțiune în contrafacere se întemeiază, în privința unui prim pârât, pe articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 și, în privința unui al doilea pârât, stabilit într-un alt stat membru, pe articolul 6 punctul 1 menționat coroborat cu articolul 79 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, pentru motivul că cel de al doilea pârât produce și livrează primului produsele pe care acesta din urmă le comercializează, această instanță poate, la cererea reclamantului, să adopte ordonanțe în privința celui de al doilea pârât în legătură cu măsurile menționate la articolul 89 alineatul (1) și la articolul 88 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002, care să acopere inclusiv alte comportamente ale acestui al doilea pârât decât cele legate de lanțul de livrare menționat anterior și care să aibă, dacă este cazul, un domeniu de aplicare extins la întreg teritoriul Uniunii.
- 39 În această privință trebuie amintit că, potrivit articolului 82 din Regulamentul nr. 6/2002, sub rezerva dispozițiilor aplicabile ale regulamentului menționat, precum și ale Convenției de la Bruxelles, trimiterea la această convenție trebuind să fie înțeleasă, în temeiul articolului 68 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001, ca o trimitere la acest regulament, competența instanțelor din domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare, prevăzute la articolul 80 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, de a soluționa acțiuni și cereri vizate la articolul 81 din acesta rezultă din normele prevăzute direct de acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iulie 2017, Bayerische Motoren Werke, C-433/16, EU:C:2017:550, punctul 39).
- 40 Acest articol 82 alineatul (1) prevede că aceste acțiuni și aceste cereri sunt în principal de competența internațională a instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia are domiciliul pârâtul sau, în cazul în care acesta nu are domiciliul într-unul din statele membre, a instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia are o unitate.
- 41 În ceea ce privește alineatul (5) al articolului 82 menționat, acesta instituie în special o competență alternativă în beneficiul instanțelor competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare din statul membru pe al cărui teritoriu a fost săvârșită fapta de contrafacere sau a fost semnalat pericolul de contrafacere.
- 42 Aceste norme de competență au caracterul unei *lex specialis* în raport cu normele enunțate de Regulamentul nr. 44/2001 (Hotărârea din 13 iulie 2017, Bayerische Motoren Werke, C-433/16, EU:C:2017:550, punctul 39).
- 43 Potrivit articolului 79 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, dacă acest regulament nu prevede altfel, dispozițiile Regulamentului nr. 44/2001 se aplică procedurilor privind desene sau modele industriale comunitare. În această privință, alineatul (3) al acestui articol 79 enumeră dispozițiile Regulamentului nr. 44/2001 care nu se aplică procedurilor care rezultă din acțiunile și din cererile menționate la articolul 81 din Regulamentul nr. 6/2002.

- 44 Articolul 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 nu se numără printre dispozițiile enumerate la articolul 79 alineatul (3) menționat. Pe de altă parte, *lex specialis* constituită de normele prevăzute de Regulamentul nr. 6/2002, amintite la punctele 40 și 41 din prezenta hotărâre, nu conține precizări suplimentare cu privire la condițiile de aplicare a articolului 6 punctul 1 menționat. Astfel, o instanță competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare, precum instanța de trimitere din litigiile principale, poate fi competentă, în temeiul acestei dispoziții și sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute de acesta, să soluționeze o acțiune introdusă împotriva unui pârât care nu are domiciliul în statul membru în care se află instanța respectivă.
- 45 În vederea aplicării articolului 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001, trebuie verificat dacă există un raport de conexitate între diferitele cereri formulate de același reclamant împotriva unor pârâți diferiți, astfel încât să fie oportună judecarea lor în același timp pentru a se evita riscul pronunțării unor hotărâri ireconciliabile în cazul judecării separate a cauzelor. Pentru ca anumite decizii să poată fi considerate ca fiind ireconciliabile, nu este suficient ca soluțiile să fie divergente, ci trebuie și ca această divergență să se înscrie în cadrul aceleiași situații de fapt și de drept (Hotărârea din 21 mai 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, punctul 20 și jurisprudența citată).
- 46 În această din urmă privință, reiese, desigur, din jurisprudența Curții în materie de brevete că, în cazul în care mai multe instanțe din diferite state membre sunt sesizate cu acțiuni în contrafacerea unui brevet european eliberat în fiecare dintre aceste state, introduse împotriva unor pârâți domiciliați în aceste state pentru fapte pretins săvârșite pe teritoriul lor, eventuale divergențe între hotărârile pronunțate de instanțele în cauză nu s-ar încadra în aceeași situație de drept, întrucât orice acțiune în contrafacerea unui brevet european trebuie să fie examinată în lumina reglementării naționale în vigoare în fiecare dintre statele pentru care acesta a fost eliberat. Astfel, eventualele hotărâri divergente nu pot fi calificate drept contradictorii (Hotărârea din 13 iulie 2006, Roche Nederland și alții, C-539/03, EU:C:2006:458, punctele 30-32).
- 47 În cadrul procedurii în fața Curții, pârâtele din litigiile principale au susținut în special, referindu-se la această jurisprudență, că unele dintre cererile formulate de reclamanta din litigiile principale, privind furnizarea de informații, de conturi și de documente de către aceste pârâte, constatarea obligației de despăgubire, distrugerea și retragerea produselor în cauză, rambursarea onorariilor de avocat și publicarea hotărârii, depind de aplicarea de către instanța competentă a dispozițiilor de drept național și, prin urmare, nu se pot încadra în aceeași situație de drept. Astfel, după cum a observat avocatul general la punctele 45-52 din concluzii, asemenea cereri sunt menționate fie la articolul 89 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 6/2002, fie la articolul 88 alineatul (2) din acesta, fiecare dintre aceste dispoziții făcând trimitere la dreptul național. Rezultă că aceste cereri nu sunt reglementate în mod autonom de Regulamentul nr. 6/2002, ci intră sub incidența dreptului național aplicabil (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 februarie 2014, H. Gautzsch Großhandel, C-479/12, EU:C:2014:75, punctele 52-54).
- 48 Cu toate acestea, instanța de trimitere apreciază că condiția referitoare la existența aceleiași situații de drept este îndeplinită în litigiile principale, întrucât cererile introduse în fața sa de Nintendo împotriva celor două pârâte din litigiile principale se încadrează efectiv în aceeași situație de drept, în special ca urmare a caracterului unitar al drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar, precum și având în vedere armonizarea în parte a mijloacelor de a impune respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, efectuată de Directiva 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală (JO 2004, L 157, p. 45, rectificare în JO 2004, L 195, p. 16, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 56).
- 49 În această privință, trebuie arătat că, prin introducerea unei acțiuni în contrafacere, titularul unui desen sau model industrial comercial urmărește să își protejeze dreptul exclusiv de a utiliza desenul sau modelul industrial comunitar al cărui titular este și de a interzice terților orice utilizare neautorizată a acestuia, consacrat la articolul 19 din Regulamentul nr. 6/2002. Întrucât acest drept produce aceleași efecte pe întreg teritoriul Uniunii, împrejurarea că unele dintre ordonanțele care pot fi adoptate de

instanța competentă în vederea garantării respectării acestui drept depind de dispozițiile dreptului național este lipsită de relevanță în ceea ce privește existența aceleiași situații de drept în vederea aplicării articolului 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001.

- 50 În ceea ce privește condiția referitoare la aceeași situație de fapt, din cererile de decizie preliminară rezultă că instanța de trimitere pornește de la premisa că existența livrărilor de produse pretins contrafăcute efectuate, într-o primă etapă, de BigBen Franța către BigBen Germania și, într-o a doua etapă, de aceasta din urmă către clienții săi permite să se considere că această condiție este îndeplinită. Ea ridică însă problema dacă ordonanțele a căror adoptare este solicitată de reclamanta din litigiile principale pot privi exclusiv aceste livrări, pe care se întemeiază competența sa, sau dacă ele pot privi, în plus, alte livrări, precum cele efectuate exclusiv de BigBen Franța.
- 51 Or, având în vedere împrejurările din litigiile principale, în care una dintre părțile din litigiile principale este o societate-mamă, iar cealaltă este filiala acesteia, cărora reclamanta din litigiile principale le reproșează acte de contrafacere similare, sau chiar identice, care aduc atingere aceluiași desene și modele industriale protejate și care se raportează la produse pretins contrafăcute identice produse de societatea-mamă, care le comercializează în nume propriu în anumite state membre și le vinde de asemenea filialei sale în scopul comercializării lor de către aceasta din urmă în alte state membre, trebuie amintit că Curtea a reținut deja că situația în care societăți pârâte aparținând aceluiași grup au acționat într-o manieră identică sau similară, în conformitate cu o politică comună care ar fi fost elaborată doar de una dintre acestea, trebuie considerată ca reprezentând aceeași situație de fapt (a se vedea în special Hotărârea din 13 iulie 2006, Roche Nederland și alții, C-539/03, EU:C:2006:458, punctul 34).
- 52 În consecință, și având în vedere obiectivul urmărit de articolul 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001, care vizează în special evitarea riscului unor soluții ireconciliabile, în astfel de circumstanțe, dacă vor fi dovedite, ceea ce este de competența instanței de trimitere să verifice, și în cazul în care este formulată o cerere în acest sens, existența aceleiași situații de fapt trebuie să cuprindă toate acțiunile diferitor pârâți, inclusiv livrările efectuate de societatea-mamă în nume propriu, iar nu să se limiteze la anumite aspecte sau la anumite elemente ale acestora.
- 53 În ceea ce privește domeniul de aplicare teritorial al ordonanțelor privind sancțiunile și celelalte măsuri solicitate de reclamanta din litigiile principale în privința fiecărei pârâte din litigiile principale, trebuie arătat că Curtea a statuat deja că domeniul de aplicare teritorial al unei interdicții de a continua actele de contrafacere sau actele care prezintă riscul de contrafacere a unei mărci comunitare, în sensul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 3288/94 al Consiliului din 22 decembrie 1994 (JO 1994, L 349, p. 83, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 185) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 40/94”), este determinat atât de competența teritorială a instanței din domeniul mărcilor comunitare care dispune această interdicție, cât și de întinderea teritorială a dreptului exclusiv al titularului unei mărci comunitare, căruia i s-a adus atingere prin contrafacere sau prin riscul de contrafacere, astfel cum rezultă această întindere din Regulamentul nr. 40/94 (Hotărârea din 12 aprilie 2011, DHL Express France, C-235/09, EU:C:2011:238, punctul 33).
- 54 Această soluție poate fi transpusă direct în analiza domeniului de aplicare teritorial al unei interdicții de a continua actele de contrafacere sau actele care prezintă riscul de contrafacere a unor desene sau a unor modele industriale comunitare, reglementată în mod autonom de articolul 89 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002, având în vedere similitudinea dispozițiilor Regulamentelor nr. 40/94 și nr. 6/2002, care reglementează protecția jurisdicțională a drepturilor conferite de mărcile comunitare și, respectiv, de desenele sau modelele industriale comunitare.

- 55 O soluție diferită nu poate fi admisă nici în ceea ce privește determinarea domeniului de aplicare teritorial al ordonanțelor date de o instanță competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare în privința cererilor privind alte sancțiuni și măsuri, precum cele solicitate în litigiile principale de Nintendo, care nu sunt reglementate în mod autonom de Regulamentul nr. 6/2002.
- 56 În această privință, trebuie amintit că Regulamentul nr. 6/2002 urmărește obiectivul, amintit în considerentul (29) al acestuia, de a garanta o protecție eficientă a exercitării drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar pe întreg teritoriul Uniunii. Acest obiectiv este esențial având în vedere, astfel cum reiese din articolul 1 alineatul (3) din acest regulament, caracterul unitar al unor asemenea desene sau modele industriale și faptul că ele produc aceleași efecte în întreaga Uniune. Obiectivul menționat este atins, în sistemul de protecție a acestor drepturi instituit prin Regulamentul nr. 6/2002, pe de o parte, prin câteva sancțiuni de bază uniforme prevăzute în mod autonom de acest regulament și, pe de altă parte, prin alte sancțiuni și măsuri care sunt de competența legiuitorului național.
- 57 Astfel, deși regulamentul menționat recunoaște în mod clar, în considerentul (22), importanța sancțiunilor de bază uniforme care urmăresc, indiferent care este instanța sesizată, să pună capăt actelor delictuale, acesta recunoaște totuși, în acest considerent coroborat cu considerentul (29) al aceluiași regulament, că măsurile care intră sub incidența dreptului național contribuie în același mod la atingerea acestui obiectiv.
- 58 Prin urmare, este necesar să se examineze domeniul de aplicare teritorial al ordonanțelor privind sancțiuni și alte măsuri, precum cele solicitate de Nintendo în litigiile principale, având în vedere criteriile amintite la punctul 53 din prezenta hotărâre.
- 59 În ceea ce privește, în primul rând, domeniul de aplicare teritorial al drepturilor titularului unui desen sau model industrial comunitar, conferite în temeiul Regulamentului nr. 6/2002, acestea se extind în principiu la întregul teritoriu al Uniunii, pe care desenele sau modelele industriale se bucură de o protecție uniformă și produc efecte (a se vedea prin analogie Hotărârea din 12 aprilie 2011, DHL Express France, C-235/09, EU:C:2011:238, punctul 39).
- 60 Astfel, potrivit articolului 1 alineatul (3) din acest regulament, desenul sau modelul industrial comunitar are un caracter unitar și produce aceleași efecte în întreaga Uniune. În conformitate cu această dispoziție, el nu poate fi înregistrat, transferat, nu poate să facă obiectul unei renunțări sau al unei decizii de anulare, iar utilizarea sa nu poate fi interzisă decât pentru întreaga Uniune, acest principiu aplicându-se cu excepția cazurilor în care regulamentul menționat dispune altfel.
- 61 În ceea ce privește, în al doilea rând, întinderea teritorială a competenței unei instanțe competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare, precum cea în discuție în litigiile principale, sesizată cu o acțiune în contrafacere în sensul articolului 81 litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002, a cărei competență se întemeiază în privința unuia dintre pârâți pe articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 și în fața căreia celălalt pârât, care nu are domiciliul în statul membru în care este situată instanța respectivă, a fost acționat în judecată în mod valabil în temeiul articolului 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 coroborat cu articolul 79 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, trebuie arătat că articolul 83 din Regulamentul nr. 6/2002 reglementează în mod autonom întinderea competenței instanțelor competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare în materie de contrafacere și precizează, la alineatul (1), că o instanță a cărei competență se întemeiază pe articolul 82 alineatul (1), (2), (3) sau (4) din acest regulament are competența de a hotărî în privința faptelor de contrafacere comise sau asupra pericolelor de contrafacere existente pe teritoriul oricărui stat membru.

- 62 În schimb, articolul 83 alineatul (2) prevede că o instanță competentă în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare a cărei competență se întemeiază pe articolul 82 alineatul (5) din acest regulament are competența de a hotărî numai în privința faptelor de contrafacere comise sau asupra pericolelor de contrafacere existente pe teritoriul statului membru în care este situată instanța respectivă.
- 63 Regulamentul nr. 6/2002 nu precizează în mod expres care ar trebui să fie întinderea teritorială a competenței unei instanțe competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare într-o situație precum cea descrisă la punctul 61 din prezenta hotărâre. Cu toate acestea, nu reiese nici din modul de redactare a articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, nici din jurisprudența Curții în legătură cu acesta că instanțele judecătorești care au fost sesizate în mod valabil în temeiul articolului 6 punctul 1 menționat dispun în continuare de competență teritorială limitată în privința pârâtului care nu are domiciliul în statul membru al forului.
- 64 Așadar, trebuie să se considere că competența teritorială a unei instanțe competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare, sesizată cu o acțiune în contrafacere în sensul articolului 81 litera (a) din Regulamentul nr. 6/2002, în condiții precum cele amintite la punctul 61 din prezenta hotărâre, se extinde la întreg teritoriul Uniunii și în ceea ce îl privește pe pârâtul care nu are domiciliul în statul membru al forului.
- 65 O asemenea interpretare este compatibilă cu economia și cu obiectivele Regulamentului nr. 6/2002. Pe de o parte, potrivit articolului 83 din acest regulament și astfel cum s-a amintit la punctele 61 și 62 din prezenta hotărâre, numai în cazul în care competența unei instanțe competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare se întemeiază pe articolul 82 alineatul (5) din regulamentul menționat, instanța respectivă dispune de o competență limitată la faptele de contrafacere comise sau la pericolele de contrafacere existente pe teritoriul statului membru în cauză.
- 66 Pe de altă parte, această interpretare poate garanta obiectivul constând în asigurarea unei protecții eficiente a desenelor sau a modelelor industriale comunitare înregistrate pe întreg teritoriul Uniunii, urmărit de Regulamentul nr. 6/2002 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 februarie 2012, Celaya Emparanza y Galdos International, C-488/10, EU:C:2012:88, punctul 44).
- 67 Din considerațiile care precedă rezultă că trebuie să se răspundă la prima întrebare că Regulamentul nr. 6/2002 coroborat cu articolul 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele din litigiile principale, în care competența internațională a unei instanțe competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare sesizate cu o acțiune în contrafacere se întemeiază, în privința unui prim pârât, pe articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 și, în privința unui al doilea pârât, stabilit într-un alt stat membru, pe articolul 6 punctul 1 menționat coroborat cu articolul 79 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, pentru motivul că cel de al doilea pârât produce și livrează primului produsele pe care acesta din urmă le comercializează, această instanță poate, la cererea reclamantului, să adopte ordonanțe în privința celui de al doilea pârât în legătură cu măsurile menționate la articolul 89 alineatul (1) și la articolul 88 alineatul (2) din Regulamentul nr. 6/2002, care să acopere inclusiv alte comportamente ale acestuia al doilea pârât decât cele legate de lanțul de livrare menționat anterior și care să aibă un domeniu de aplicare extins la întreg teritoriul Uniunii.

Cu privire la a doua întrebare

- 68 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că un terț care, fără consimțământul titularului drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar, utilizează, inclusiv prin intermediul site-ului său internet, imaginile unor produse care corespund unor asemenea desene sau modele industriale, cu ocazia unei puneri în vânzare legale a unor produse

destinate a fi utilizate ca accesorii pentru produse specifice ale titularului drepturilor conferite de desenele sau modelele industriale respective, cu scopul de a explica sau de a demonstra utilizarea concomitentă a produselor astfel puse în vânzare și a produselor specifice ale titularului drepturilor menționate, efectuează un act de reproducere în „scopuri [ilustrative]”, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (c) menționat, și, în cazul unui răspuns afirmativ, în ce condiții poate fi admis un asemenea act de reproducere.

- 69 În această privință trebuie amintit în primul rând că limitarea drepturilor conferite de desenele sau modelele industriale comunitare prevăzută la articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002 se aplică atunci când utilizarea unor astfel de desene sau modele industriale protejate de către un terț în scopuri ilustrative constituie un „act de reproducere” a acestora. O reprezentare bidimensională a unui produs care corespunde unui desen sau model industrial comunitar poate constitui un asemenea act.
- 70 În continuare, este necesar să se analizeze dacă un astfel act de reproducere a fost efectuat în „scopuri [ilustrative]”. În această privință, articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002 nu face nicio trimitere la dreptul statelor membre în ceea ce privește noțiunea „scopuri [ilustrative]”. Or, atât din cerințele aplicării uniforme a dreptului Uniunii, cât și din cele ale principiului egalității rezultă că termenii unei dispoziții de drept al Uniunii care nu face nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre pentru a stabili sensul și domeniul său de aplicare trebuie în mod normal să primească în întreaga Uniune o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând seama nu numai de formularea dispoziției respective, ci și de contextul ei și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte (a se vedea în special Hotărârea din 3 septembrie 2014, Deckmyn și Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, punctul 14, precum și Hotărârea din 10 decembrie 2015, Lazar, C-350/14, EU:C:2015:802, punctul 21).
- 71 În ceea ce privește termenii utilizați la articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002, rezultă dintr-o analiză comparativă a diferitor versiuni lingvistice ale acestei dispoziții că acestea prezintă neconcordanțe, întrucât unele dintre aceste versiuni, în special cele în limbile franceză și neerlandeză, utilizează noțiunea „illustration”, în timp ce alte versiuni fac trimitere la noțiunea „citation”, astfel cum a arătat și avocatul general la punctul 74 din concluzii.
- 72 Or, potrivit unei jurisprudențe constante, nu poate să aibă întâietate o interpretare pur literală a uneia sau a mai multe versiuni lingvistice ale unui text de drept al Uniunii, cu excluderea celorlalte, aplicarea uniformă a normelor Uniunii impunând interpretarea acestora, printre altele, în lumina versiunilor existente în toate limbile. În caz de neconcordanță între versiunile lingvistice ale unui text al Uniunii, dispoziția în cauză trebuie să fie interpretată în raport cu economia generală și cu finalitatea reglementării din care face parte (a se vedea în special Hotărârea din 4 septembrie 2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, punctul 46 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 26 aprilie 2017, Popescu, C-632/15, EU:C:2017:303, punctul 35).
- 73 În ceea ce privește obiectivul Regulamentului nr. 6/2002, trebuie arătat că, potrivit considerentelor (6) și (7), acesta instituie o protecție a desenelor și a modelelor industriale pentru un teritoriu unic care cuprinde toate statele membre, o protecție sporită a esteticii industriale având ca efect în special favorizarea inovării și a dezvoltării de noi produse și a investițiilor în producția acestora. De asemenea, Curtea a precizat deja că obiectivul acestui regulament constă în asigurarea unei protecții eficiente a desenelor sau a modelelor industriale comunitare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 februarie 2012, Celaya Emparanza y Galdos International, C-488/10, EU:C:2012:88, punctul 44).
- 74 Prin urmare, dispozițiile care limitează drepturile acordate titularului unor asemenea desene sau modele industriale în temeiul regulamentului menționat, precum articolul 20 alineatul (1) litera (c) din acesta, trebuie să facă obiectul unei interpretări restrictive, fără însă ca o asemenea interpretare să poată aduce atingere efectului util al limitării astfel stabilite și să încalce finalitatea acesteia (a se vedea prin analogie Hotărârea din 1 decembrie 2011, Painer, C-145/10, EU:C:2011:798, punctele 109 și 133).

- 75 În această privință trebuie arătat că articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 prevede la litera (a) o limitare a drepturilor conferite de desenele sau modelele industriale comunitare în favoarea unor acte efectuate cu titlu privat și în scopuri necomerciale. Întrucât limitarea drepturilor conferite de desenul sau modelul industrial comunitar prevăzută la articolul 20 alineatul (1) litera (c) este distinctă de cea prevăzută la litera (a), trebuie să se considere că actele de reproducere menționate la această dispoziție trebuie să fie efectuate în contextul unei activități comerciale.
- 76 În ceea ce privește sfera noțiunii „scopuri [ilustrative]”, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002, trebuie arătat, pe de o parte, că această dispoziție urmărește să limiteze drepturile conferite de desenul sau modelul industrial comunitar în favoarea actelor de reproducere care servesc drept bază pentru explicații sau pentru comentarii proprii ale persoanei care dorește să se prevaleze de această limitare. Pe de altă parte, având în vedere obiectivul Regulamentului nr. 6/2002, menționat la punctul 73 din prezenta hotărâre, faptul de a împiedica o întreprindere care creează produse noi destinate să fie compatibile cu produse existente, care corespund unor desene sau unor modele industriale comunitare deținute de o altă întreprindere, să utilizeze imaginile acestor produse existente cu ocazia unei puneri în vânzare legale a propriilor produse, cu scopul de a explica sau de a demonstra utilizarea concomitentă a celor două categorii de produse, ar putea descuraja inovația, situație pe care regulamentul menționat urmărește să o evite, astfel cum a observat și avocatul general la punctul 75 din concluzii.
- 77 Prin urmare, un terț care comercializează în mod legal produse destinate utilizării concomitente cu produse specifice care corespund unor desene sau unor modele industriale comunitare și care le reproduc pe acestea din urmă pentru a explica sau pentru a demonstra utilizarea împreună a produselor pe care le comercializează și a unui produs care corespunde unui desen sau unui model industrial protejat efectuează un act de reproducere în „scopuri [ilustrative]” în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002.
- 78 În ceea ce privește întrebările adresate de instanța de trimitere cu privire la condițiile care reglementează posibilitatea de a invoca această limitare, trebuie amintit că reiese din cuprinsul articolului 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002 că limitarea în cauză este condiționată de respectarea a trei condiții cumulative, și anume compatibilitatea actelor de reproducere cu practicile comerciale loiale, lipsa unui prejudiciu nejustificat adus exploatarea normale a desenului sau a modelului industrial ca urmare a unor astfel de acte și indicarea sursei.
- 79 În ceea ce privește, în primul rând, condiția referitoare la compatibilitatea actelor de reproducere efectuate în scopuri ilustrative cu practicile comerciale loiale, Curtea a interpretat deja noțiunea „practici loiale în domeniul industrial sau comercial”, în special în sensul articolului 6 alineatul (1) litera (c) din Prima directivă 89/104/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (JO 1989, L 40, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 92), în sensul că aceasta constituie expresia unei obligații de loialitate față de interesele legitime ale titularului mărcii (Hotărârea din 17 martie 2005, Gillette Company și Gillette Group Finland, C-228/03, EU:C:2005:177, punctul 41, precum și jurisprudența citată). Această jurisprudență trebuie aplicată, *mutatis mutandis*, în scopul interpretării noțiunii „practici[...] comerciale loiale”, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002.
- 80 Prin urmare, un act de reproducere în scopuri ilustrative sau didactice a unor desene sau a unor modele industriale protejate nu este în conformitate cu practicile comerciale loiale în sensul dispoziției menționate atunci când acesta este efectuat astfel încât să dă impresia că există o legătură comercială între terț și titularul drepturilor conferite de desenele sau modelele industriale respective sau în cazul în care terțul care dorește să se prevaleze de limitarea prevăzută de această dispoziție în contextul comercializării unor produse care se utilizează împreună cu produse care corespund unor desene sau unor modele industriale protejate încalcă drepturile conferite titularului desenului sau modelului industrial protejat prin articolul 19 din Regulamentul nr. 6/2002 ori în cazul în care terțul

în cauză obține un profit necuvenit din renumele comercial al titularului respectiv (a se vedea prin analogie Hotărârea din 17 martie 2005, Gillette Company și Gillette Group Finland, C-228/03, EU:C:2005:177, punctele 42, 43, 45, 47 și 48).

- 81 Este de competența instanțelor naționale să verifice respectarea condiției privind compatibilitatea actelor de reproducere efectuate în scopuri ilustrative cu practicile comerciale loiale, ținând seama în această privință de toate circumstanțele relevante ale cauzei, în special de prezentarea globală a produsului comercializat de terț.
- 82 În ceea ce privește, în al doilea rând, condiția care impune ca actele de reproducere efectuate în scopuri ilustrative să nu aducă atingere în mod nejustificat utilizării normale a desenului sau a modelului industrial comunitar, trebuie arătat că această condiție urmărește în special să împiedice ca actul de reproducere în scopuri ilustrative să afecteze în mod negativ interesele economice pe care titularul drepturilor conferite de desenele sau de modelele industriale comunitare le-ar putea obține dintr-o exploatare normală a desenelor sau modelelor industriale în cauză. Instanța de trimitere a precizat deja că apreciază că această a doua condiție este îndeplinită în cadrul litigiilor principale.
- 83 În ceea ce privește, în al treilea rând, obligația de a indica sursa, este necesar să se constate că articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002 nu prevede modul în care trebuie efectuată această indicare. Astfel cum s-a constatat la punctul 75 din prezenta hotărâre, această dispoziție urmărește să autorizeze utilizarea desenelor sau a modelelor industriale comunitare în scopuri ilustrative sau didactice în cadrul unei activități comerciale precum cea în discuție în litigiile principale.
- 84 În aceste condiții, pentru a îndeplini condiția referitoare la indicarea sursei, trebuie în special ca tipul indicației alese în acest scop să permită unui consumator normal informat și suficient de atent și de avizat să identifice cu ușurință originea comercială a produsului care corespunde desenului sau modelului industrial comunitar.
- 85 Cu toate acestea, întrucât în litigiile principale indicarea sursei este efectuată prin aplicarea unei mărci a Uniunii aparținând titularului drepturilor conferite de desenele și modelele industriale comunitare protejate, va fi de asemenea de competența instanței de trimitere să stabilească dacă o astfel de indicație este conformă cu reglementarea în domeniul mărcilor.
- 86 Având în vedere tot ceea ce precedă, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că un terț care, fără consimțământul titularului drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar, utilizează, inclusiv prin intermediul site-ului său internet, imaginile unor produse care corespund unor astfel de desene sau modele industriale, cu ocazia unei puneri în vânzare legale a unor produse destinate a fi utilizate ca accesorii pentru produse specifice ale titularului drepturilor conferite de desenele sau modelele industriale respective, cu scopul de a explica sau de a demonstra utilizarea concomitentă a produselor astfel puse în vânzare și a produselor specifice ale titularului drepturilor menționate, efectuează un act de reproducere în „scopuri [ilustrative]”, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (c) menționat, un asemenea act fiind, așadar, autorizat în temeiul acestei dispoziții în măsura în care respectă condițiile cumulative stabilite de aceasta, aspect care trebuie verificat de instanța națională.

Cu privire la a treia întrebare

- 87 Cu titlu introductiv, trebuie arătat, în primul rând, că instanța de trimitere precizează că adresează a treia întrebare numai pentru situația în care ar ajunge să constate că BigBen Germania și BigBen Franța au încălcat drepturile conferite societății Nintendo de desenele sau modelele industriale comunitare, pe de o parte, prin fabricarea, ofertarea, introducerea pe piață, exportul, importul și

depozitarea în aceste scopuri a produselor pe care le comercializează sau, pe de altă parte, prin utilizarea imaginilor produselor care corespund modelelor industriale și desenelor menționate în contextul comercializării produselor pe care acestea le oferă spre vânzare.

- 88 Or, deși este adevărat că instanța de trimitere nu s-a pronunțat încă cu privire la existența unei încălcări a drepturilor reclamantei din litigiile principale conferite de desenele sau de modelele industriale comunitare, nu se poate considera, contrar celor sugerate de Comisia Europeană, că a treia întrebare adresată este inadmisibilă din această cauză. Astfel, numai instanțele naționale sesizate cu soluționarea litigiului au competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile fiecărei cauze, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții. Pe de altă parte, constatarea unei asemenea încălcări în litigiile principale nu este de natură pur ipotetică (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 mai 2017, *HanseYachts*, C-29/16, EU:C:2017:343, punctul 24).
- 89 În al doilea rând, trebuie precizat că a treia întrebare se referă numai la sancțiunile și la măsurile solicitate de reclamanta din litigiile principale care sunt prezentate la punctul 47 din prezenta hotărâre și care nu sunt reglementate în mod autonom la articolul 89 alineatul (1) literele (a)-(c) din Regulamentul nr. 6/2002.
- 90 În al treilea rând, această întrebare este întemeiată pe premisa potrivit căreia articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007 este aplicabil unei situații precum cea în discuție în litigiile principale. Instanța de trimitere ridică astfel problema interpretării noțiunii „ț[ară] în care s-a produs încălcarea” în sensul articolului 8 alineatul (2) menționat, în împrejurări precum cele în discuție în litigiile principale, în care fiecărei pârâte din litigiile principale îi sunt reproșate mai multe acte de contrafacere săvârșite în diferite state membre ale Uniunii. Aceasta solicită de asemenea să se stabilească dacă legea desemnată în temeiul acestei dispoziții se aplică, în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul nr. 864/2007, actelor de complicitate.
- 91 În această privință, trebuie arătat mai întâi că, potrivit textului acestuia, articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007 stabilește, în cazul obligațiilor necontractuale care decurg din încălcarea unui drept de proprietate intelectuală unitar la nivel comunitar, legea aplicabilă în orice materie care nu este reglementată de instrumentul relevant al Uniunii, făcând trimitere la legea țării în care s-a produs încălcarea dreptului respectiv.
- 92 Desigur, sancțiunile și măsurile solicitate în litigiile principale împotriva pârâtelor din litigiile principale și care fac obiectul celei de a treia întrebări se numără printre sancțiunile și măsurile care intră sub incidența articolului 88 alineatul (2) și a articolului 89 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul nr. 6/2002 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 februarie 2014, *H. Gautzsch Großhandel*, C-479/12, EU:C:2014:75, punctele 52-54).
- 93 Acestea fiind spuse, dispozițiile menționate nu reglementează aceste sancțiuni și aceste măsuri în mod autonom, ci fac trimitere, astfel cum s-a precizat la punctele 47 și 89 din prezenta hotărâre, la dreptul statelor membre pe care le desemnează, inclusiv la dreptul lor internațional privat. În consecință, în măsura în care dreptul internațional privat al statelor membre, cu excepția Regatului Danemarcei, a fost unificat prin adoptarea Regulamentului nr. 864/2007 în ceea ce privește normele privind conflictul de legi aplicabile în materie civilă și comercială obligațiilor necontractuale, inclusiv unor asemenea obligații care rezultă din atingerile aduse drepturilor de proprietate intelectuală unitare la nivel comunitar (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 ianuarie 2016, *ERGO Insurance și Gjensidige Baltic*, C-359/14 și C-475/14, EU:C:2016:40, punctul 37), această trimitere trebuie înțeleasă, în măsura în care privește dreptul internațional privat, ca referindu-se la dispozițiile acestui regulament.

- 94 În ceea ce privește noțiunea „ț[ară] în care s-a produs încălcarea”, în sensul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007, întrucât această noțiune nu include nicio trimitere la dreptul statelor membre pentru a determina sensul și domeniul său de aplicare, termenii unei astfel de dispoziții a dreptului Uniunii trebuie în mod normal, în conformitate cu jurisprudența amintită la punctul 70 din prezenta hotărâre, să aibă o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând seama de contextul dispoziției și de obiectivul urmărit de reglementarea din care aceasta face parte.
- 95 În această privință, trebuie arătat că textul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007 se referă, în versiunea sa în limba franceză, la legea țării în care „s-a adus atingere acestui drept”. O asemenea formulare nu permite să se stabilească dacă această noțiune implică un comportament activ din partea autorului contrafacerii în țara astfel desemnată, cu excluderea locului în care această contrafacere își produce efectele. În schimb, alte versiuni lingvistice ale dispoziției menționate, precum versiunile în limbile spaniolă, germană, italiană, lituaniană, neerlandeză, portugheză, slovenă și suedeză, sunt mai explicite în această privință, deoarece fac trimitere la legea țării în care „a fost săvârșită încălcarea”. Același lucru este valabil și pentru versiunea în limba engleză, care se referă la legea țării „în care a fost săvârșit actul de contrafacere”.
- 96 În ceea ce privește economia generală și contextul în care se încadrează articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007, din considerentul (16) al acestui regulament rezultă că utilizarea unor norme uniforme ar trebui să sporească previzibilitatea hotărârilor judecătorești și ar asigura un echilibru rezonabil între interesele persoanei a cărei răspundere este invocată și cele ale persoanei care a suferit un prejudiciu. În acest scop, regulamentul menționat stabilește ca principiu general regula *lex loci damni*, consacrată la articolul 4 alineatul (1) din aceasta, conform căreia legea aplicabilă unei obligații necontractuale este cea a țării în care s-a produs prejudiciul.
- 97 După cum reiese din considerentul (19) al Regulamentului nr. 864/2007, legiuitorul Uniunii a recunoscut totuși că ar trebui să se prevadă norme specifice pentru faptele ilicite pentru care acest principiu general nu permite să se găsească un echilibru rezonabil între interesele în cauză, articolul 8 alineatul (2) din regulamentul menționat constituind o astfel de normă în materie de obligații necontractuale care rezultă din atingerile aduse drepturilor de proprietate intelectuală unitare.
- 98 Rezultă că, în măsura în care articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007 prevede un criteriu de legătură specific, care diferă de principiul general *lex loci damni*, prevăzut la articolul 4 alineatul (1) din acest regulament, acest criteriu referitor la legea „țării în care s-a produs încălcarea” trebuie înțeles ca fiind distinct de criteriul țării „în care s-a produs prejudiciul”, prevăzut la articolul 4 alineatul (1) din regulamentul menționat. În consecință, noțiunea „țară în care s-a produs încălcarea”, în sensul articolului 8 alineatul (2) din același regulament, trebuie interpretată în sensul că se referă la țara în care s-a produs faptul cauzator de prejudicii, și anume țara pe teritoriul căreia a fost săvârșit actul de contrafacere.
- 99 Trebuie însă precizat că litigiile referitoare la încălcările drepturilor de proprietate intelectuală se caracterizează printr-o complexitate deosebită, așa cum a arătat în esență avocatul general la punctul 64 din concluzii. Nu este neobișnuit ca mai multe acte de contrafacere să fie reproșate aceluiași pârât, astfel încât mai multe locuri ar putea constitui, în calitate de loc în care s-a produs faptul cauzator de prejudicii, punctul de legătură relevant în scopul determinării legii aplicabile.
- 100 Astfel, pe de o parte, potrivit articolului 19 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 6/2002 și așa cum s-a arătat la punctul 49 din prezenta hotărâre, desenul sau modelul industrial comunitar conferă titularului său dreptul exclusiv de a-l utiliza și de a interzice oricărui terț utilizarea acestuia fără consimțământul său. Prin „utilizare”, în înțelesul acestei dispoziții, se înțelege în special fabricarea, ofertarea, introducerea pe piață, importul, exportul sau utilizarea propriu-zisă a unui produs în care a fost încorporat sau căruia i s-a aplicat desenul sau modelul industrial în cauză, precum și depozitarea produsului respectiv în scopurile menționate anterior.

- 101 Pe de altă parte, titlurile de proprietate intelectuală unitare sunt protejate pe întreg teritoriul Uniunii, întrucât actele de contrafacere pot fi efectuate în numeroase state membre, făcând astfel puțin previzibilă determinarea legii materiale aplicabile aspectelor nereglementate în mod autonom de instrumentul relevant al Uniunii.
- 102 Or, Curtea a precizat deja că Regulamentul nr. 864/2007 urmărește, potrivit considerentelor (6), (13), (14) și (16) ale acestuia, garantarea previzibilității rezultatului litigiilor, a certitudinii privind dreptul aplicabil și a aplicării uniforme a regulamentului menționat în toate statele membre (Hotărârea din 17 noiembrie 2011, Homawoo, C-412/10, EU:C:2011:747, punctul 34). Pe de altă parte, astfel cum rezultă din considerentele (16) și (19) ale Regulamentului nr. 864/2007, prin stabilirea criteriilor de legătură prevăzute de acest regulament, legiuitorul Uniunii a intenționat să stabilească un echilibru rezonabil între interesele persoanei a cărei răspundere este invocată și cele ale persoanei care a suferit un prejudiciu. Prin urmare, criteriul de legătură prevăzut la articolul 8 alineatul (2) din regulamentul menționat trebuie interpretat ținând seama de obiectivele amintite anterior, precum și de caracteristicile domeniului în contextul căruia acesta trebuie aplicat.
- 103 Având în vedere aceste obiective, în condițiile în care aceiași pârât îi sunt reproșate diferite acte de contrafacere care se încadrează în noțiunea „utilizare”, în sensul articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, săvârșite în diferite state membre, pentru a identifica faptul cauzator de prejudicii, nu este necesar să se facă referire la fiecare act de contrafacere reproșat, ci să se aprecieze, în mod global, comportamentul pârâtului în cauză, pentru a se determina locul în care s-a produs sau este susceptibil să se producă actul de contrafacere inițial, care se află la originea comportamentului reproșat.
- 104 O asemenea interpretare permite instanței sesizate să identifice cu ușurință legea aplicabilă prin utilizarea unui singur criteriu de legătură, care se referă la locul în care s-a produs sau este susceptibil să se producă actul de contrafacere care se află la originea mai multor acte reproșate unui pârât, în conformitate cu obiectivele amintite la punctul 102 din prezenta hotărâre. Această interpretare permite totodată să se asigure previzibilitatea legii astfel desemnate pentru toate părțile din litigiile privind atingerile aduse drepturilor de proprietate intelectuală aplicabile în Uniune.
- 105 În plus, instanța de trimitere formulează unele întrebări cu privire la determinarea legii aplicabile în temeiul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007 în împrejurări precum cele în discuție în litigiile principale.
- 106 Prima ipoteză a instanței de trimitere privește o situație în care unui operator economic i se reproșează că a oferit spre vânzare, fără consimțământul titularului drepturilor conferite de desenele sau modelele industriale comunitare, prin intermediul site-ului său internet, produse despre care se pretinde că încalcă aceste drepturi, site-ul în cauză fiind accesibil consumatorilor stabiliți în alte state membre decât cel în care este stabilit autorul încălcării.
- 107 În această privință trebuie precizat că actul prin care un operator utilizează comerțul electronic pentru a propune spre vânzare, pe site-ul său internet, destinat consumatorilor stabiliți în mai multe state membre, produse care nu respectă drepturile conferite de desenele sau de modelele industriale comunitare, care pot fi vizualizate pe ecran și comandate prin intermediul site-ului în cauză, constituie o ofertă de vânzare a produselor respective. Un asemenea operator efectuează astfel, în sensul articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, o ofertare, precum și o introducere pe piață a produselor pretins contrafăcute, pe site-ul său internet, asemenea comportamente încadrându-se în noțiunea „utilizare”, în sensul acestei dispoziții.
- 108 Or, în aceste condiții, trebuie să se constate că faptul cauzator de prejudicii constă în comportamentul unui operator de a oferi spre vânzare produse pretins contrafăcute, în special prin punerea la dispoziție online a unei oferte de vânzare pe site-ul său internet. Prin urmare, locul în care s-a produs faptul

cauzator de prejudicii, în sensul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007, este cel al declanșării procesului de punere la dispoziție online a ofertei de vânzare de către acest operator, pe site-ul care îi aparține.

- 109 În ceea ce privește a doua ipoteză a instanței de trimitere, prin care aceasta ridică problema legii aplicabile în cazul în care un operator asigură efectuarea transportului într-un alt stat membru decât cel în care este stabilit al produselor despre care se pretinde că încalcă drepturi protejate de un desen sau model industrial comunitar, trebuie subliniat, în mod similar cu cele precizate la punctul 103 din prezenta hotărâre, că, pentru a identifica faptul cauzator de prejudicii, în sensul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007, nu este necesar să se facă referire la fiecare act de contrafacere individual reproșat unui pârât, ci trebuie să se aprecieze în mod global comportamentul pârâtului în cauză pentru a se determina locul în care s-a produs sau este susceptibil să se producă actul de contrafacere inițial, care se află la originea comportamentului reproșat.
- 110 În ceea ce privește, în sfârșit, întrebarea instanței de trimitere cu privire la legea aplicabilă actelor de complicitate, trebuie să se constate că instanța de trimitere nu a prezentat motivele care au determinat-o să adreseze întrebarea privind interpretarea articolului 15 din Regulamentul nr. 864/2007 și care ar permite Curții să răspundă în mod util la această întrebare, care trebuie, în consecință, în temeiul articolului 94 din Regulamentul de procedură al Curții, să fie considerată inadmisibilă.
- 111 Având în vedere tot ceea ce precedă, este necesar să se răspundă la a treia întrebare că articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 864/2007 trebuie interpretat în sensul că noțiunea „ț[ară] în care s-a produs încălcarea”, în sensul acestei dispoziții, se referă la țara în care s-a produs faptul cauzator de prejudicii. În condițiile în care aceiași pârât îi sunt reproșate diferite acte de contrafacere săvârșite în diferite state membre, pentru a identifica faptul cauzator de prejudicii, nu este necesar să se facă referire la fiecare act de contrafacere reproșat, ci trebuie să se aprecieze în mod global comportamentul pârâtului în cauză pentru a se determina locul în care s-a produs sau este susceptibil să se producă actul de contrafacere inițial, care se află la originea comportamentului reproșat.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 112 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

- 1) Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare coroborat cu articolul 6 punctul 1 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că, în împrejurări precum cele din litigiile principale, în care competența internațională a unei instanțe competente în domeniul desenelor sau modelelor industriale comunitare sesizate cu o acțiune în contrafacere se întemeiază, în privința unui prim pârât, pe articolul 82 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002 și, în privința unui al doilea pârât, stabilit într-un alt stat membru, pe articolul 6 punctul 1 menționat coroborat cu articolul 79 alineatul (1) din Regulamentul nr. 6/2002, pentru motivul că cel de al doilea pârât produce și livrează primului produsele pe care acesta din urmă le comercializează, această instanță poate, la cererea reclamantului, să adopte ordonanțe în privința celui de al doilea pârât în legătură cu măsurile menționate la articolul 89 alineatul (1) și la articolul 88 alineatul (2)**

din Regulamentul nr. 6/2002, care să acopere inclusiv alte comportamente ale acestui al doilea pârât decât cele legate de lanțul de livrare menționat anterior și care să aibă un domeniu de aplicare extins la întreg teritoriul Uniunii Europene.

- 2) Articolul 20 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul nr. 6/2002 trebuie interpretat în sensul că un terț care, fără consimțământul titularului drepturilor conferite de un desen sau model industrial comunitar, utilizează, inclusiv prin intermediul site-ului său internet, imaginile unor produse care corespund unor astfel de desene sau modele industriale, cu ocazia unei puneri în vânzare legale a unor produse destinate a fi utilizate ca accesorii pentru produse specifice ale titularului drepturilor conferite de desenele sau modelele industriale respective, cu scopul de a explica sau de a demonstra utilizarea concomitentă a produselor astfel puse în vânzare și a produselor specifice ale titularului drepturilor menționate, efectuează un act de reproducere în „scopuri [ilustrative]”, în sensul articolului 20 alineatul (1) litera (c) menționat, un asemenea act fiind, așadar, autorizat în temeiul acestei dispoziții în măsura în care respectă condițiile cumulative stabilite de aceasta, aspect care trebuie verificat de instanța națională.
- 3) Articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale („Roma II”) trebuie interpretat în sensul că noțiunea „ț[ară] în care s-a produs încălcarea”, în sensul acestei dispoziții, se referă la țara în care s-a produs faptul cauzator de prejudicii. În condițiile în care aceiași pârât îi sunt reproșate diferite acte de contrafacere săvârșite în diferite state membre, pentru a identifica faptul cauzator de prejudicii, nu este necesar să se facă referire la fiecare act de contrafacere reproșat, ci trebuie să se aprecieze în mod global comportamentul pârâtului în cauză pentru a se determina locul în care s-a produs sau este susceptibil să se producă actul de contrafacere inițial, care se află la originea comportamentului reproșat.

Semnături